

Basic Medical Terminology

(สำหรับนักแปลและล่ามทางการแพทย์)

ณตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

นักแปลและล่ามทางการแพทย์

นักแปลและล่ามทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในประเทศไทย ไม่ว่าจะทำการแปลในคู่ภาษาใด จำเป็นต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- มีความรู้ความเข้าใจศัพท์ทางการแพทย์ภาษาอังกฤษ (เข้าใจแพทย์ไทย) และสามารถอธิบายเป็นภาษาปลายทางง่าย ๆ ได้ (ผู้ป่วยเข้าใจ)
- คำศัพท์แพทย์ภาษาอังกฤษ, คำศัพท์แพทย์ในภาษาอื่น และคำศัพท์ทั่วไป
- ทราบขั้นตอนการตรวจวินิจฉัยโรค และให้การรักษาของแพทย์ไทย
- ทราบความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมในการตรวจรักษาโรค การพบแพทย์ในโรงพยาบาลไทย และโรงพยาบาลต่างประเทศ

Basic Medical Terminology

(สำหรับนักแปลและล่ามทางการแพทย์)

-
- ประวัติและที่มาของภาษาทางการแพทย์
 - ในต่างประเทศ และในประเทศไทย
 - ศัพท์แพทย์เบื้องต้น สำหรับนักแปลและล่ามการแพทย์
 - ชนิดของคำศัพท์แพทย์
 - คำศัพท์แพทย์ในการสื่อสารระหว่างแพทย์กับผู้ป่วย

The Language of Medicine

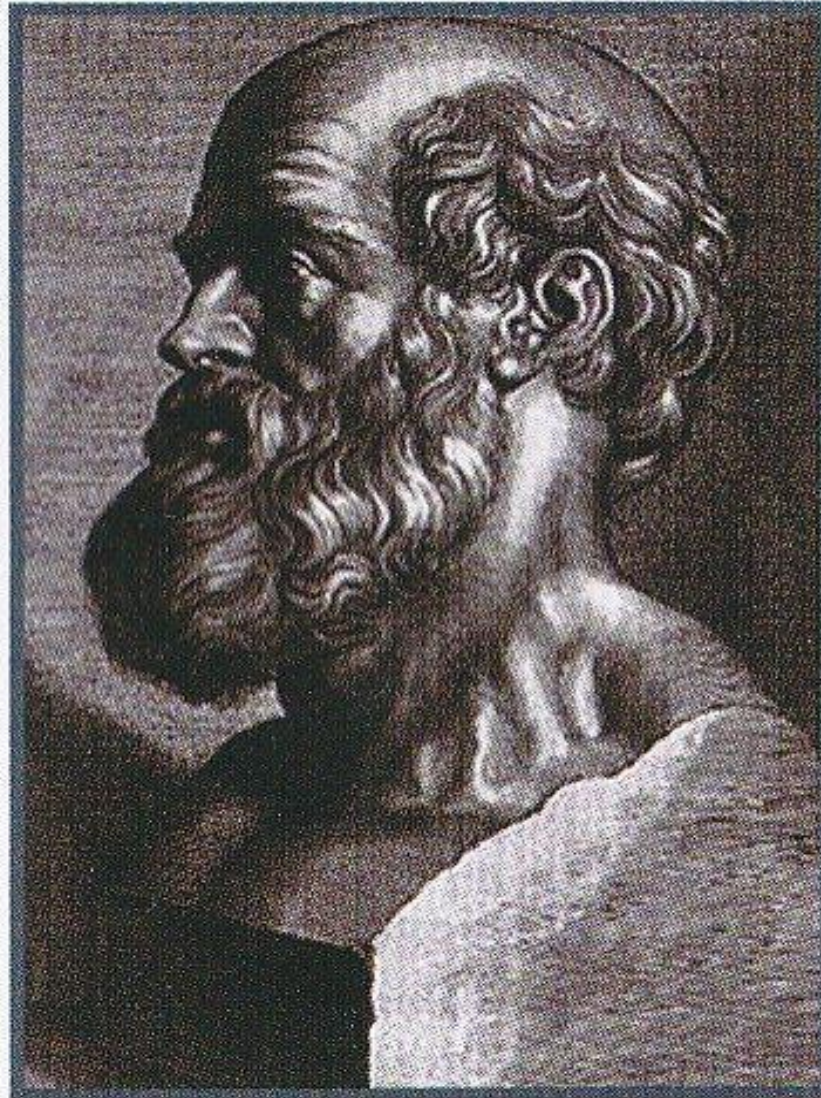
[Henrik R Wulff MD, *Journal of the Royal Society of Medicine* 2004;97:187-8.]

- The Greek Era
- Medical Latin
- National Medical Languages
- Medical English

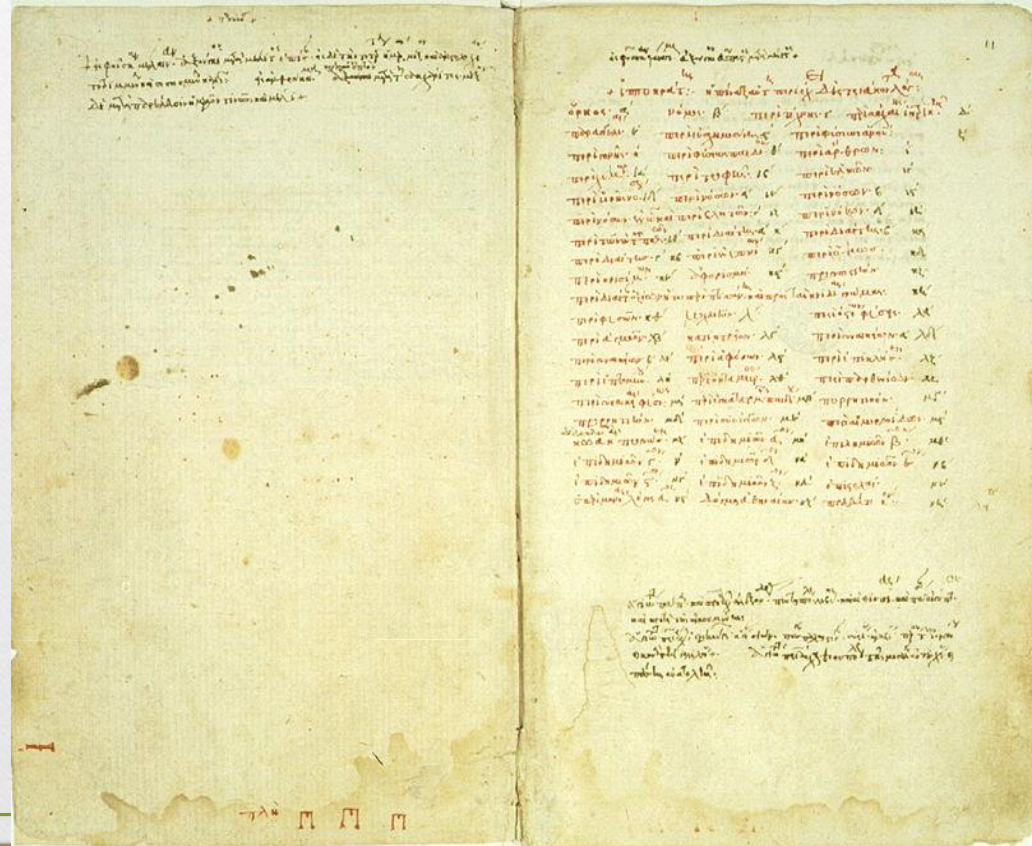
Hippocrates

(460-370 BC)

Ἱπποκράτης ὁ Κῷος

- Father of western medicine
- Hippocratic oath
 - คำปฏิญาณของฮิปโปคราตีส
- Hippocratic writings
 - Hippocratic Corpus
 - Hippocratic Collection
 - *Corpus Hippocraticum*

Aulus Cornelius Celsus

- During the 1st century AD
- A Roman aristocrat from Narbonensis (Narbonne in France)
- *De medicina octo libri* based on Greek sources
- *Cicero medicorum* on account of his elegant Latin

Aulus Cornelius Celsus

CORNELII CELSI DE MEDICINA LIBER INCIPIT

T alimēta sanis corporibus agricultura: sic sanitatem aegris medicina promittit. Haec nullū quidem nō est. Siquidem etiam imperitissimæ gētes herbas / alia quæ prōptea in auxiliū uulnērū / morborū quæ nouerūt. Verūtamen apud græcos aliquanto magis q̄ in cæteris nationibus exulta est. ac ne apud hos quidē a prima origine: sed paucis ante nos sæculis: ut pote cum uetustissimus auctor Aesculapius celebretur. Qui quoniam adhuc rudem & uulgarem hanc scientiam paulo subtilius excoluit: indeorum numerum receptus est. Huius deinde duo filii Podalirius & Machaō bello troiano ducem Agamemnonē secuti non mediocrem opem commilitonibus suis attulerunt. Quos tamen Homerus nō in pestilentia: neq; in uariis generibus morborum aliquid attulisse auxiliū: sed uulneribus tantūmodo ferro & medicamentis mederi solitos esse proposuit. Ex quo apparet has partes medicinæ solas ab his esse tentatas: easq; esse uetustissimas. Eodem uero auctore disci potest morbos tum ad iram deorum immortalium relatos esse: & ab iisdem opem posci solitam. Veri quæ similis est inter non nulla auxilia aduersæ ualitudinis plerūq; tamē eam bonam cōtigisse ob bonos mores: quos neq; desidia / neque luxuria uitiant. Siquidem hæc duo / corpora prius ingræta: deinde apud nos affligerunt. Idco quæ multiplex ista medicina: neq; olim / neq; apud alias gentes necessaria / uix aliquos ex bonis ad senectutis præcipia perducit. Ergo etiā post eos / de quibus rectuli nō nulli clari uiri medicinam exercuerunt: donec maiore studio litterarum disciplina agitari coepit. quæ ut animo præcipue omnium necessaria / sic corpori inimica est. Primoq; medendi scientia / sapientiæ pars habebatur. ut & morborum curatio & rerum naturæ contemplatio sub iisdem auctoribus nata sit. Scilicet iis hanc maxime requirere: quibus

Carlino +

Aulus Cornelius Celsus

To translate Greek terms into classical Latin terms:

1. Directly imported Greek terms, written with Greek letters in his Latin text
2. Latinized Greek words
3. Translated Greek terms into Latin according to the vivid imagery of terms***

Examples

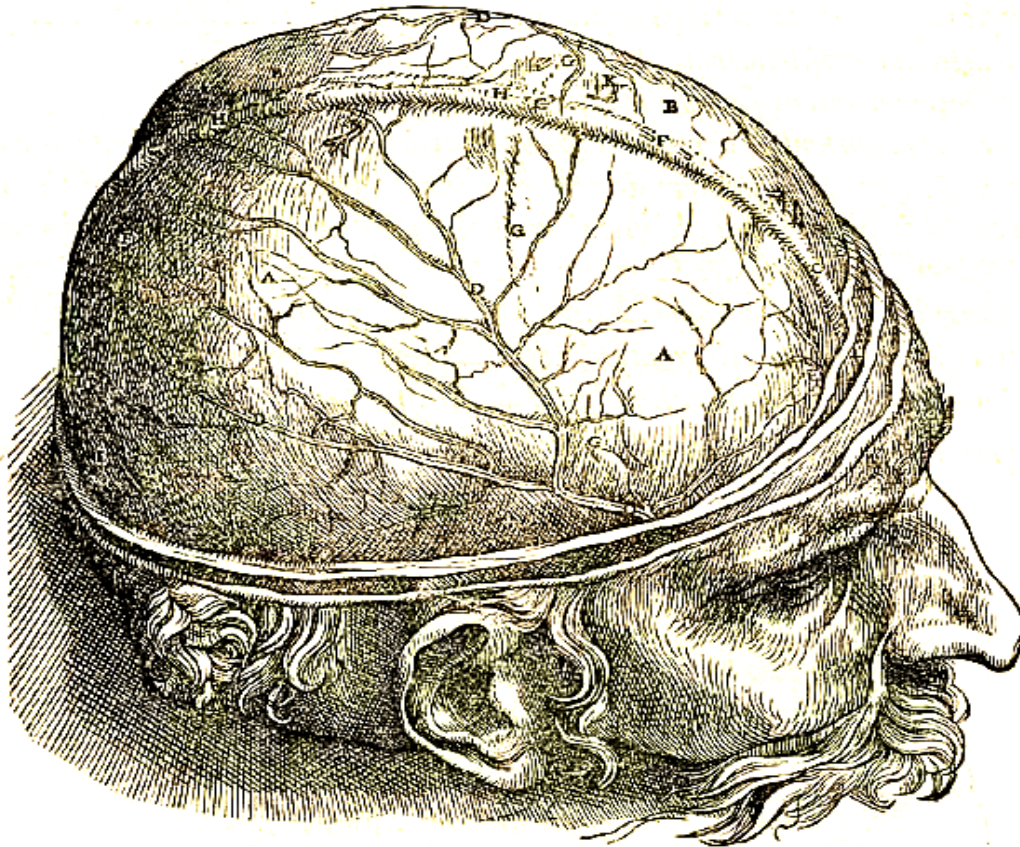
- πυλωρός (pyloros) *pulōros* pylorus
- εἰλεός (eileos) *ileus* ileus (bowel)
- στόμαχος (stómakhos) *stomachus* stomach
- βραχίων (brakhíōn) *brachium* upper arm
- Κυνόδοντες
(kynodontes) (dog teeth) *dentes canini* canines
- Τυφλὸν ἔντερον *caecum* cecum or caecum
(typhlon énteron) (blind gut, blind pouch)

ANDREAE VESALII BRUXELLENSIS, DE HUMANI CORPO-

RIS FABRICA LIBER SEPTIMVS, CEREBRO ANI-

malis facultatis sedī & sensuum organis dedicatus, & mox in initio omnes
propemodum ipsius figuras, uti & duo proximè præceden-
tes libri, commonstrans.

PRIMA SEPTIMI LIBRI FIGVRA.

Medical Latin

- Classical Latin
- Middle Ages
(Arabic terms)
- Medieval Latin
- Renaissance L.

*De corporis humani fabrica
libri septem (MDXLIII)*

*(Seven books on the fabric
of the human body, 1543)*

Andreas Vesalius
(1514-1564)

EXERCITATIO
ANATOMICA DE
MOTU CORDIS ET SAN-
GVINIS IN ANIMALI-

BVS,

GVILIELMI HARVEI ANGLI,
Medici Regii, & Professoris Anatomie in Col-
legio Medicorum Londinensi.

FRANCOFVRTI,
Sumptibus GVILIELMI FITZERI.
ANNO M. DC. XXVIII.

*Exercitatio Anatomica
de Motu Cordis et
Sanguinis
in Animalibus, 1628*

William Harvey
(1578-1657)

“An Anatomical Exercise on the Motion of
the Heart and Blood in Living Beings”

GULIELMI HEBERDEN
COMMENTARII
DE
MORBORUM
HISTORIA ET CURATIONE.

Γερων, καὶ καμνείν ουκετι δυναμένος, τούτο το βιβλίον
εγραψα, συντάξας τας μετὰ πολλῆς τριβῆς ἐν ταῖς τῶν ἀνθρώ-
πων νοσοῖς καταληφθεῖσας μοι πείρας.

ALEX. TRALL. Lb. XII.

EDITIO ALTERA.

LONDINI
VENIT APUD T. PAYNE, PALL-MALL.

TYPE MANDAVERTUNT R. TAYLOR ET SOCIUS,
58, 59, LANE, FLEET STREET.

MDCCCVII.

COMMENTARIES
ON
THE HISTORY AND CURE
OF
DISEASES.

BY
WILLIAM HEBERDEN, M.D.

THE THIRD EDITION.

Γέρων, καὶ καμνείν ουκετι δυναμένος, τούτο το βιβλίον εγραψα,
συντάξας τὰς μετὰ πολλῆς τριβῆς ἐν ταῖς τῶν ἀνθρώπων νοσοῖς
καταληφθεῖσας μοι πείρας.

ALEX. TRALL. Lb. XII.

LONDON:
PRINTED FOR T. PAYNE, PALL-MALL.

1806.

“Ultimus Romanorum”

National Medical Languages

- English, French, German are especially used for international communication
- New words are introduced in many languages. Most derived from Medical Latin
- **Language roots: Proto-Indo-European language**
- **Germanic languages** (German, Dutch, Scandinavian): often imported Latin medical terms directly

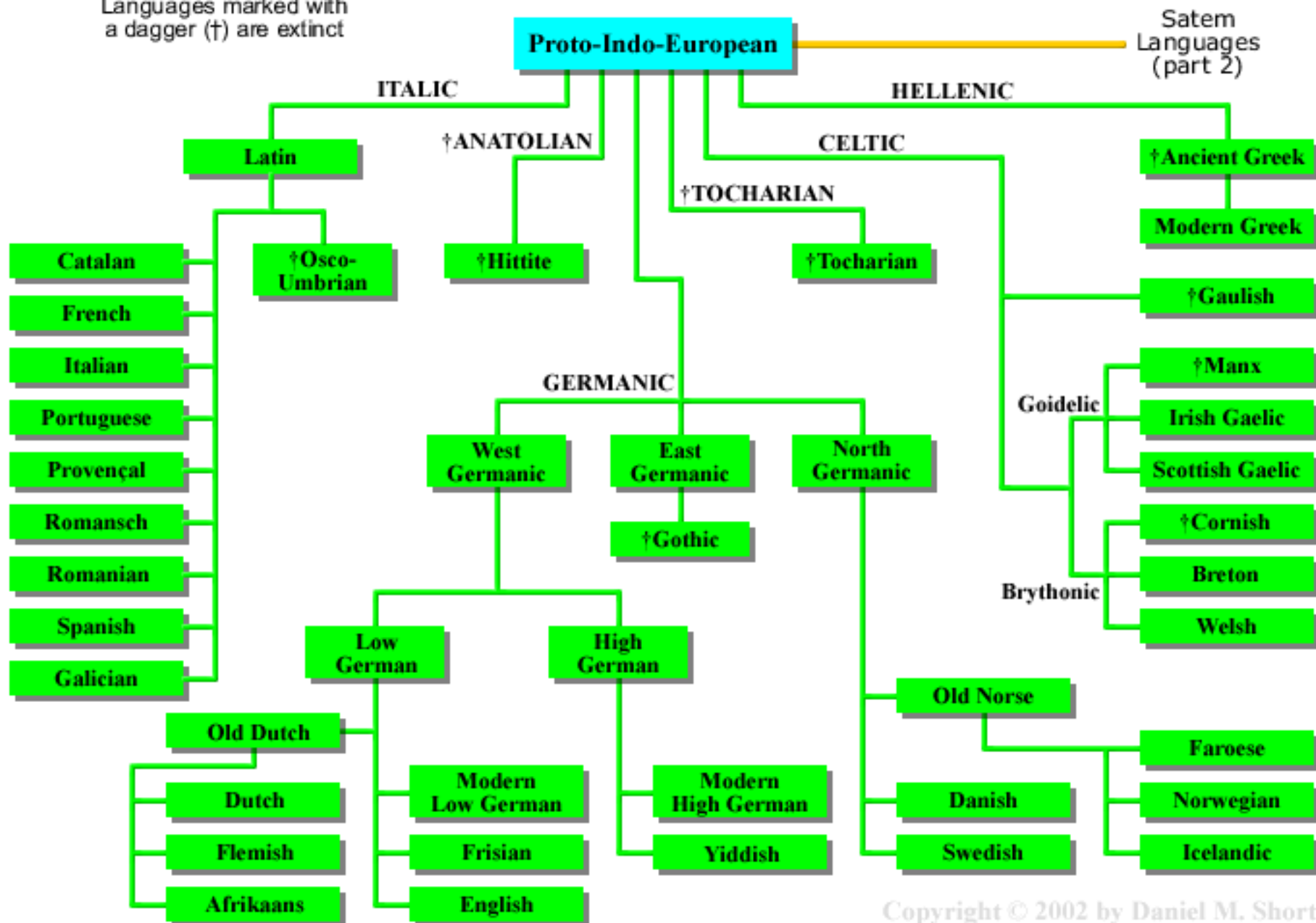
nervus musculocutaneus

ulcus ventriculi

Indo-European Language Tree

Part 1: Centum Languages

Languages marked with a dagger (†) are extinct

National Medical Languages

- **Romance languages** (FR, ES, IT): usually “naturalized”

le nerf musculo-cutané *l'ulcère gastrique*

El nervio musculocutáneo *la úlcera gástrica*

il nervo muscolocutaneo *l'ulcera gastrica*

- **English** (Germanic language): tends to follow the Romance pattern except in placing the adjective before the noun

musculocutaneous nerve *gastric ulcer*

-abilis = -able; *-ivus* = -ive; *-osus* = -ous; *-orius* = ory

Exceptions (common used)

- English: direct-loaned words from Latin
 - Medulla oblongata (innermost + long)
 - Diabetes mellitus (to pass through + honey sweet)
- German: naturalized from Latin terms
 - Die Koronararterien (*Arteriae coronariae*)
- German: translated from Latin terms
 - Koronar- oder Herzkranzgefäß (coronary vessel)
 - Magengeschwür (*ulcus ventriculi*, gastric ulcer)

Medical English

- For international communication at present
- Terms built from Greek or Latin word parts (prefix, suffix, word root)

- Terms **NOT** built from word parts
 - Medical eponyms
 - Greek and Roman mythology
 - Other languages
 - Trade name of medication or medical devices
 - Medical acronyms
 - General English words

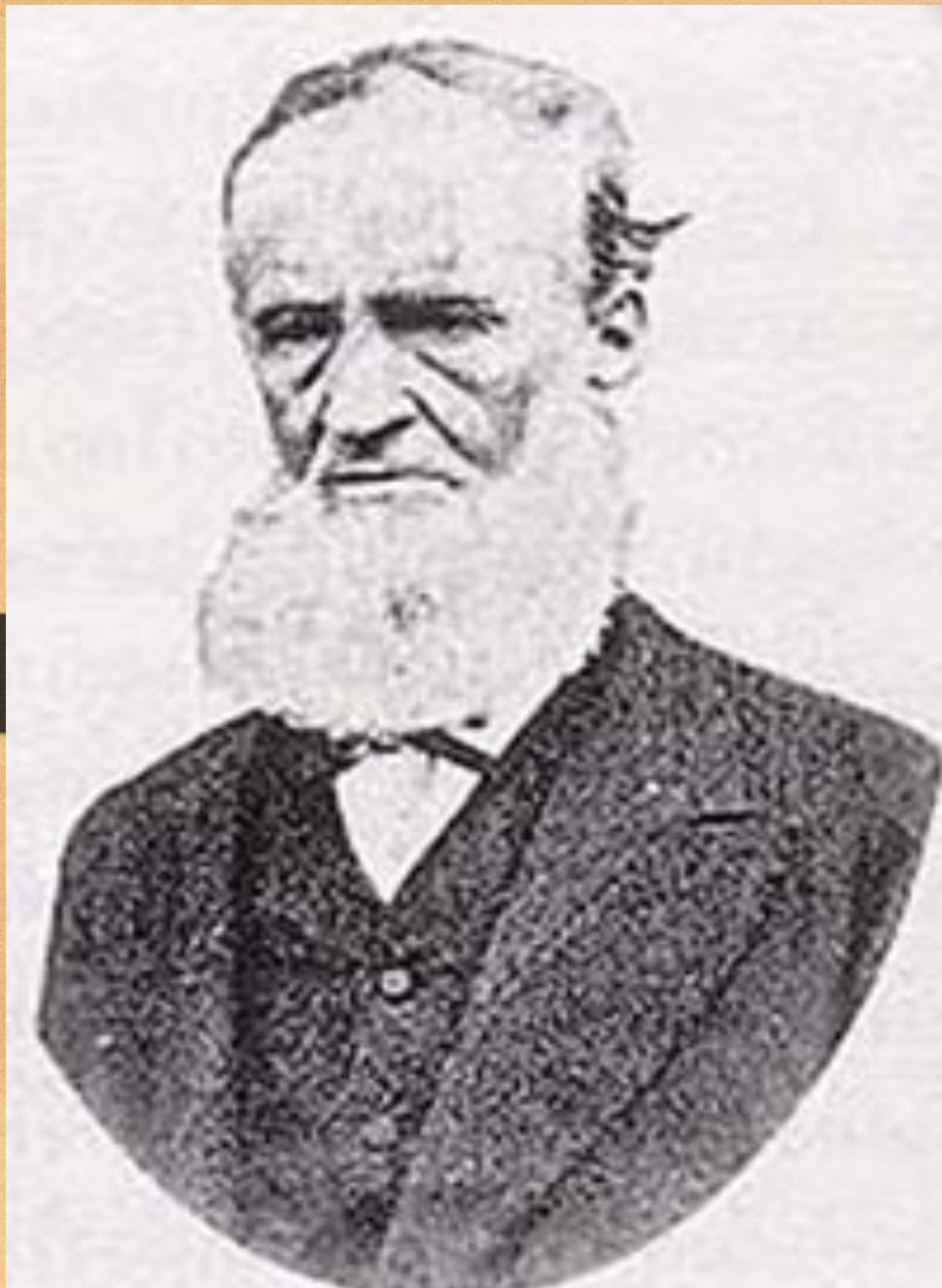
ความเป็นมาของศัพท์แพทย์ภาษาไทย

[ศาสตราจารย์ นายแพทย์สัญญา สุขพนิชนันท์. เวชบัณฑิตศิริราช 2551;1(2):91-104.]

สรุปประวัติความเป็นมาของศัพทแพทย์ไทย

- ศัพท์บัญญัติ และการบัญญัติศัพท์วิชาการแพทย์
- การแปลและพิมพ์เผยแพร่ เริ่มตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3
- ใช้ในตำราประกอบการเรียนการสอนในโรงเรียนแพทย์ รัชกาลที่ 5
- เขียนและตีพิมพ์ในวารสารทางการแพทย์ (จดหมายเหตุทางแพทย์, สารศิริราช เป็นต้น)
- รวบรวมจัดทำเป็นพจนานุกรมศัพท์แพทย์ และพจนานุกรม (ศัพท์บัญญัติ) แพทยศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- พจนานุกรมฉบับหนังสือ และพจนานุกรมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยบริษัทเอกชน และสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

Dan Beach Bradley, M.D.

“หมอบรัดเลย์”

(พ.ศ. 2347 – 2416)

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3

คัมภีร์ธรรมรักษา อายุ 171 ปี
พิมพ์เมื่อพ.ศ. 2385 (ค.ศ. 1842)

ศึกษารายละเอียดได้ที่ :

<http://valuablebook.tkpark.or.th/image/BL/bl.html>

ตำราปลูกฝีโรค
ให้กันโรค ระบาดมีไม่ให้ขึ้นได้.

TREATISE
ON VACCINATION
COMPRISING
A NARRATIVE

OF THE
INTRODUCTION AND SUCCESSFUL
PROPAGATION OF VACCINA
IN SIAM. — 1840. & 1844.

BY D. B. BRADLEY M. D.

2nd. Edition 1000 Copies.

BANGKOK:

A. B. C. F. M. PRESS.

1845.

นายแพทย์ ยอร์ช บี แมคฟาร์แลนด์
George B. McFarland
อำมาตย์เอก พระอภัยพิฆาต
(พ.ศ. 2409 – 2485)

- โรงศิริราชพยาบาล พ.ศ. 2431
- โรงเรียนแพทยากร พ.ศ. 2433 และ
พระราชทานชื่อ พ.ศ. 2436
- โรงเรียนราชแพทยาลัย พ.ศ. 2443

หนังสือ

แพรกกติศอยฟเมตติทิน

คือตำรารักษาโรคต่าง ๆ แด่วงยาให้ถูกต้อง

ตาม ถักษณ ฮากกร แห่งโรค

หมต แชน แอด ตัม ชัน ได้คัด ออก มาจาก

ตำรา แพทย์ยุโรป แด่ อเมริกา

แปล ภาษา ตัยาม

พิมพ์ที่ โรง พิมพ์ ศุภ การ จำรูญ

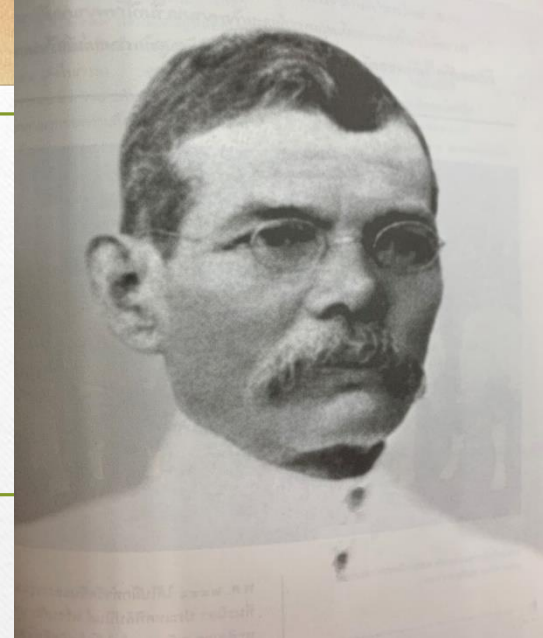
ถนนชัยวงศ์ กรุงเทพฯ ฯ

ครั้งที่สอง ๑๐๐๐ ฉบับ

รัตนโกสินทร ศก ๑๓๐

จำหน่ายเล่มละ ๕ บาท

(มีกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ)

- ตำราแพทย์แต่งโดย
พระบำบัตสรพรโรค
(Hans Adamsen M.D.)
อาจารย์โรงเรียนแพทยากร
(ราชแพทยาลัย) เมื่อ ร.ศ. 122
(พ.ศ. 2446) และพิมพ์ครั้งที่ 2
เมื่อ ร.ศ. 130 (พ.ศ. 2454)

พฤษภาคม ๒๕๒๕

Volume 11

SIAM J. M. 11: 1-10
April 1928

Part 1

จดหมายเหตุทางแพทย์

ของ

แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย

Medical Journal

of

The Medical Association of Siam

จำนวนปีที่ ๑ ปีที่ ๑

Annual

Subscription Ticals 5

รวมฉบับละ ๒ บาท

To non-Subscribers

2 Ticals per number

สำนักงานชั่วคราว: โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

TEMP. ADDRESS

THE KING CHULALONGKORN MEMORIAL HOSPITAL
BANGKOK, SIAM.

LIBRARY OF THE

MEDICAL SOCIETY, COUNTY OF KINGS

1313 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

เจ้าอาวาส

แพทย์สมาคม

บรรณาธิการ

นายพันโท หม่อมเจ้าวิโรจธาดา

สำนักงาน

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์กรุงเทพ ฯ เดลินิวส์

ศาสตราจารย์ นายแพทย์อวย เกตุสิงห์
คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ราชบัณฑิต
(พ.ศ. 2451 – 2533)

ศาสตราจารย์ นายแพทย์อวย เกตุสิงห์

- คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
- ราชบัณฑิตในวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์
- บรรณาธิการคนแรกผู้ก่อตั้งสารศิริราช (พ.ศ. 2492 – 2511)
- เสนอศัพท์ไทยขึ้นใช้แทนภาษาอังกฤษ ตีพิมพ์ในบทความชุด “เสนอศัพท์เพื่อเลือกใช้” ตั้งแต่มกราคม 2504 – กุมภาพันธ์ 2509 โดยได้เสนอคำศัพท์รวม 10,600 คำ และรากศัพท์ 473 คำ
- เป็นผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขในการประชุมคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ภาษาไทย เพื่อพิจารณาศัพท์แพทย์ไทยเทียบภาษาอังกฤษ

พจนานุกรมศัพท์แพทย์
อังกฤษ-ไทย
ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

พิมพ์ครั้งที่ 1

พ.ศ. 2508

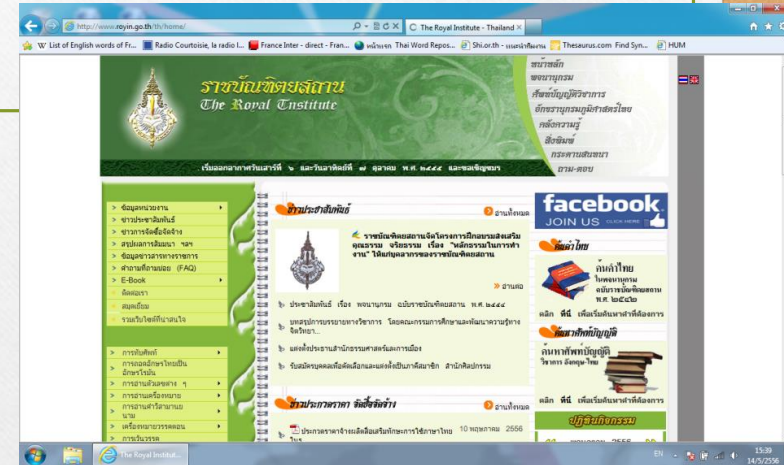
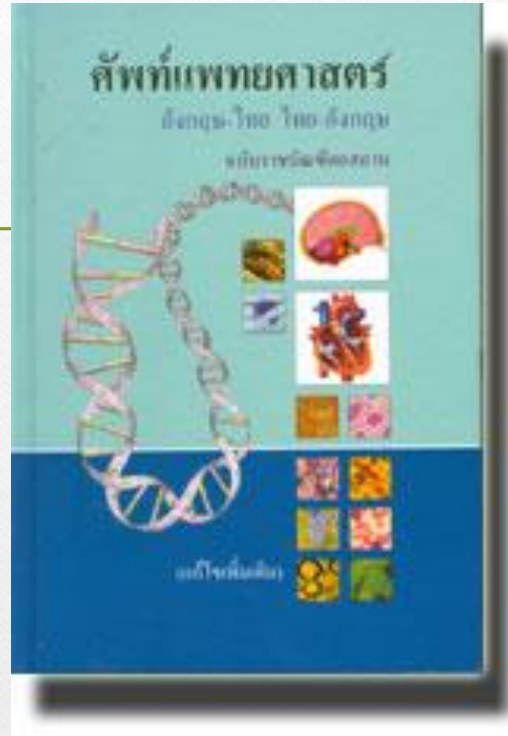
คำศัพท์ 11,956 คำ

รากศัพท์(ธาตุ) 484 คำ

English – Thai medical dictionaries

ราชบัณฑิตยสถาน
The Royal Institute

<http://www.royin.go.th/th/home/>

เล่มล่าสุด พ.ศ. 2543

พิมพ์ครั้งที่ 3 (แก้ไขเพิ่มเติม, พ.ศ. 2547)

และพจนานุกรม on-line จำนวน 31,365 ระเบียบข้อมูล

หลักเกณฑ์การบัญญัติศัพท์แพทย์ไทย

- ในพจนานุกรมศัพท์แพทยศาสตร์ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พิมพ์ครั้งที่ 3 (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. 2547
- อ้างอิงจาก Dorland's medical dictionary, 28th edition
- วิธีคิดคำขึ้นใหม่ - คำไทย - คำจากภาษาบาลีและสันสกฤต
- คำทับศัพท์
- ตัวอย่าง
arthrocentesis การเจาะข้อ, การเจาะดูดข้อ
arthroscopy สันธิทรรศน์ (การส่องกล้องในข้อ)
alcohol แอลกอฮอล์

ราชบัณฑิตยสภา

พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. 2558

(<http://www.royin.go.th/>)

http://th.hao123.com/?tn: x renaissance - Google Search x สำนักงานราชบัณฑิตยสภา | th x

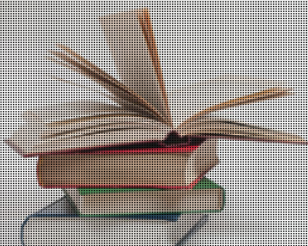
← → ↻ 🏠 www.royin.go.th/?page_id=130 🔍 ☆ ☰

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา

Office of the Royal Society

หน้าหลัก ข้อมูลหน่วยงาน ข่าวประชาสัมพันธ์ ประกาศ บริการทั่วไป ติดต่อสำนักงานราชบัณฑิตยสภา

หลักเกณฑ์ต่าง ๆ

ดูหลักเกณฑ์ต่าง ๆ

ข่าวประชาสัมพันธ์

พ.ศ. 15 2015

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา

พ.ศ. 15 2015

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา

พ.ศ. 14 2015

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา

พ.ศ. 8 2015

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา

ประกาศจัดซื้อจัดจ้าง

ค้นหา

Type and hit enter ... 🔍

สมัครรับข่าวสาร

Email

สมัครรับข่าวสาร

ปฏิทินกิจกรรม

มิถุนายน 2015

จ	อ	พ	พ	ศ	ส	อา
1	2	3	4	5	6	7

EN 12:16 17/6/2558

บริการค้นหาและร่วมสร้างเนื้อหาพจนานุกรมหลายภาษา-ไทย

hypertension

แปลศัพท์ | PopThai NEW

ประกันสำหรับคนที่...
ชอบบบบบบบบบบบบบบ เล่นกับแก๊ง

- เลือก
- ป้อนคำใหม่
- ดาวน์โหลด
- API
- สถิติ
- ตัวช่วย
- เกี่ยวกับLongdo

ผลลัพธ์การค้นหาสำหรับ **hypertension** HH AY2 P ER0 T EH1 N SH AH0 N 23 รายการ

ลองค้นหาคำในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์มากขึ้นหรือน้อยลง: -hypertension-, *hypertension*

English-Thai: NECTEC's Lexitron-2 Dictionary [with local updates]

hypertension [N] ความดันโลหิตสูง, **See also:** ความดันเลือดสูง

English-Thai: HOPE Dictionary [with local updates]

hypertension ก. โรคความดันโลหิตสูง, การมีความดันสูงมากเกินไป

อังกฤษ-ไทย: ศัพท์บัญญัติราชบัณฑิตยสถาน [เชื่อมโยงจาก royin.go.th แบบอัตโนมัติและผ่านการปรับแก้]

- hypertension** ๑. ความดันสูง ๒. ความดันเลือดสูง [แพทยศาสตร์ ๖ ส.ค. ๒๕๔๔]
- hypertension, benign** ความดันเลือดสูงไม่ร้าย [แพทยศาสตร์ ๖ ส.ค. ๒๕๔๔]
- hypertension, borderline** ความดันเลือดสูงก้ำกึ่ง, ความดันเลือดสูงคาบเส้น [แพทยศาสตร์ ๖ ส.ค. ๒๕๔๔]
- hypertension, essential** ความดันเลือดสูงไม่รู้อาเหตุ [แพทยศาสตร์ ๖ ส.ค. ๒๕๔๔]
- hypertension, malignant** ความดันเลือดสูงร้าย [แพทยศาสตร์ ๖ ส.ค. ๒๕๔๔]

Advertisement

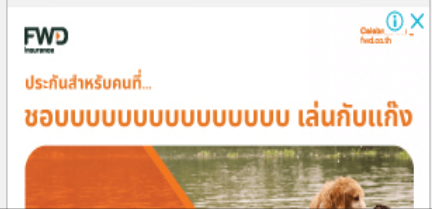

หลักการลงทุน

ดูข้อมูลเพิ่มเติม

Advertisement

ประกันสำหรับคนที่...
ชอบบบบบบบบบบบบบบ เล่นกับแก๊ง

Basic Medical Terminology

(สำหรับนักแปลและล่ามทางการแพทย์)

-
- ประวัติและที่มาของภาษาทางการแพทย์
 - ในต่างประเทศ และในประเทศไทย
 - ศัพท์แพทย์เบื้องต้น สำหรับนักแปลและล่ามการแพทย์
 - ชนิดของคำศัพท์แพทย์
 - คำศัพท์แพทย์ในการสื่อสารระหว่างแพทย์กับผู้ป่วย

ศัพท์แพทย์เบื้องต้น

สำหรับนักแปลและล่ามทางการแพทย์

- มีความรู้ความเข้าใจศัพท์ทางการแพทย์ภาษาอังกฤษ และสามารถอธิบายเป็นภาษาปลายทางง่าย ๆ ให้ผู้ป่วยเข้าใจได้
- คำศัพท์แพทย์ภาษาอังกฤษ, คำศัพท์แพทย์ในภาษาอื่น, คำศัพท์ทั่วไป
- ทราบขั้นตอนการตรวจวินิจฉัยโรค และให้การรักษาของแพทย์ไทย
- ทราบความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมในการตรวจรักษาโรค การพบแพทย์ในโรงพยาบาลไทย และโรงพยาบาลต่างประเทศ

ศัพท์แพทย์เบื้องต้น

สำหรับนักแปลและล่ามทางการแพทย์

- ล่ามทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในประเทศไทย (แพทย์ไทย-ผู้ป่วยต่างประเทศ)
- มีความรู้ความเข้าใจศัพท์ทางการแพทย์ภาษาอังกฤษ (เพื่อเข้าใจแพทย์)

Technical terms in medical context (Medical terms, jargon)

- สามารถอธิบายเป็นภาษาปลายทางง่าย ๆ ได้ (เพื่อให้ผู้ป่วยเข้าใจ)

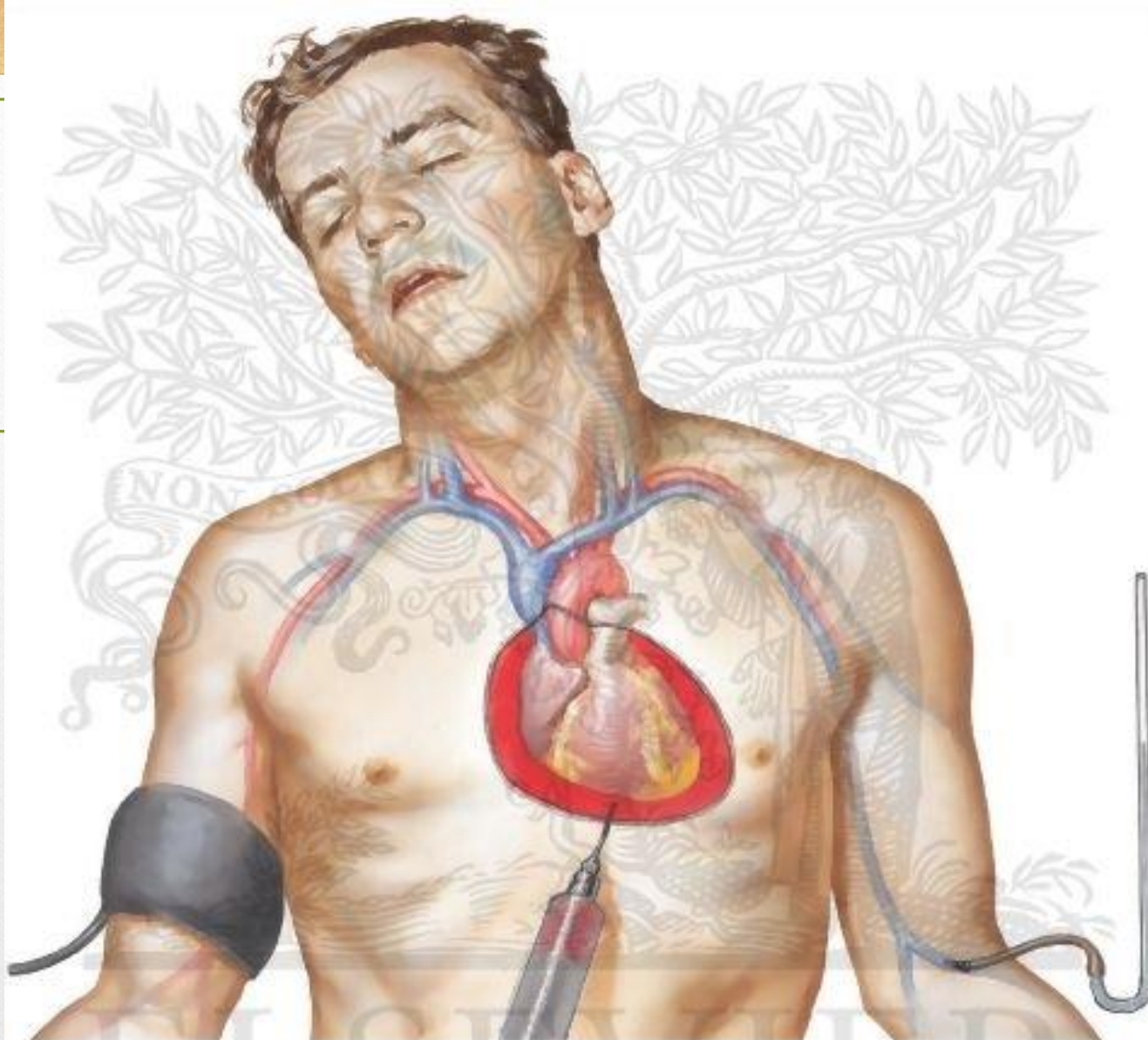
Common language (Layman's terms, Lay terms)

ชนิดของคำศัพท์แพทย์

- คำศัพท์ที่สร้างจากส่วนประกอบของคำในภาษากรีก หรือ ภาษาละติน (Terms built from Greek or Latin word parts)
- คำศัพท์ที่ ไม่ได้สร้าง จากส่วนประกอบของคำในภาษากรีก หรือ ภาษาละติน (Terms NOT built from Greek or Latin word parts)

Terms built from Greek or Latin word parts

- คำอุปสรรค หรือ คำเสริมหน้า (prefix)
- คำปัจจัย หรือ อาคม หรือ คำต่อท้าย (suffix)
- รากศัพท์ (word root)
- สระเชื่อมคำ (combining vowel)
- รากศัพท์/สระเชื่อมคำ (combining form)

F. Netter
M.D.

pericardiocentesis

ตัวอย่าง

Pericardiocentesis

= Puncture of the wall of pericardium to drain off fluid.

= (หัตถการ) การเจาะถุงหุ้มหัวใจ (แพทยศาสตร์ 6 ส.ค. 2544)

ประกอบขึ้นจาก Greek word parts

1. **peri-** (prefix) = around, surrounding, อยู่รอบๆ, โดยรอบ
2. **cardi/o** (combining form) = heart, หัวใจ
3. **-centesis** (suffix) = a puncture, การเจาะ (ดูดของเหลว)

Characteristics of a Prefix

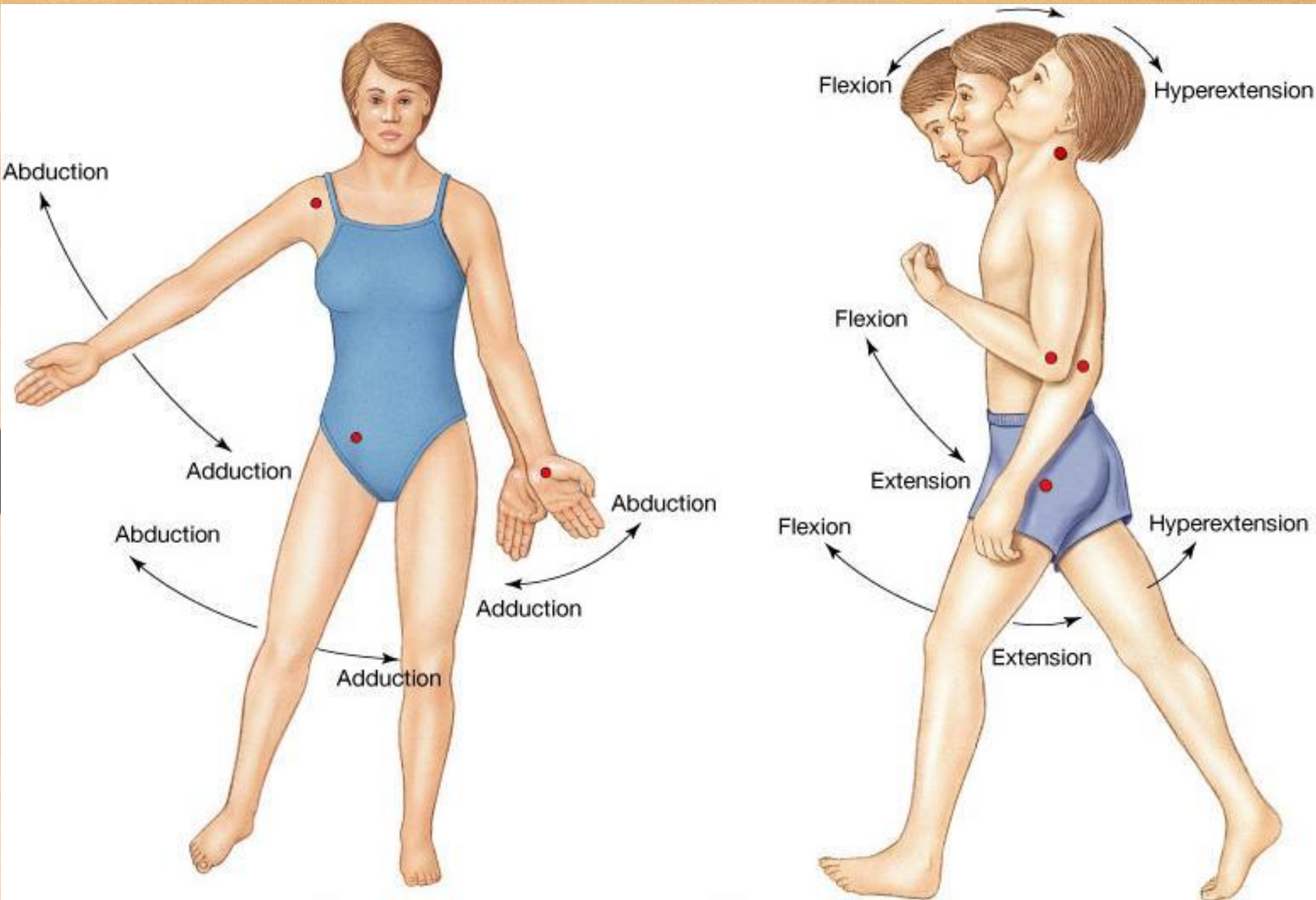
- Optional word part

- Appear at the beginning of a word
- Modify or clarify the meaning of the combining form
- A single letter or group of letters that ends with a hyphen (a-, an-, anti-, hyper-)
- More than one prefix can be combined (an-, iso- (equal), aniso- (unequal))

Some common prefixes

- Prefixes for Position, Direction, Time

ab-, ad-	abduction, adduction
endo-, exo-, ec-, ecto-	endothelium, exogenous, ectoderm
epi- , super-, supra-, infra-, sub-	epidermis, subcutaneous
intra- , extra-, inter-	intravenous, extracellular, intercostal
peri- , para-, juxta-	pericardial, parathyroid, juxtaglomerular
trans-, dia-, per-	translocation, diapedesis, percutaneous
pre-, post- , pro-, retro-	prenatal, postnatal, retrograde
ante-, post-	antemortem, postpartum

Some common prefixes

- **Prefixes for Amount, Number, Speed**

hyper- hypo-

hypertension, hyponatremia

hemi-

hemiplegia, hemiparesis

uni-, bi-, tri-, tetra-,

unilateral, bilateral, trisomy,

quadri-, poly-

tetraploidy, quadriplegia, polyarthrititis

brady-, tachy-

bradycardia, tachypnea

Some common prefixes

- Prefixes for Degree, Size, Quality

a-, an-	aphasia, akinesia, anesthesia
---------	-------------------------------

anti- , contra-, counter-	antibiotic, contraceptive, counterstain
---------------------------	---

de-	dementia, degeneration
-----	------------------------

dys- mal-	dysphagia, malnutrition
-----------	-------------------------

eu-	euthyroid, euthymia
-----	---------------------

neo-	neoplasia, neonatal
------	---------------------

re-	respiration, regeneration
-----	---------------------------

macro-, micro-	macrocephaly, microscope
----------------	--------------------------

Characteristics of a Suffix

- Optional word part

- Appear at the end of a word
- Modify or clarify the meaning of the combining form
- A single letter or group of letters that begins with a hyphen (-e, -ia, -ion, -emia, -lysis)
- More than one suffix can be combined
immunology (-ic, -ical, -ically)

Some common suffixes

- Suffixes for Adjectives, “pertaining to”

-ac	cardiac	-ine	uterine
-al	intestinal	-ive	digestive
-ar	muscular	-ous	venous
-ary	urinary	-eal	pharyngeal
-ic	pelvic		

Some common suffixes

- Suffixes for Processes

-ation	urination
-ion	digestion
-genesis	organogenesis
-lysis	glycolysis
-stasis	hemostasis
-therapy	pharmacotherapy
-poiesis	hematopoiesis

Some common suffixes

- Suffixes for Diseases

-ia	pneumonia	-emia	hypoxemia
-ism	hyperthyroidism	-itis	pharyngitis
-osis	thrombosis	-oma	lipoma
-megaly	hepatomegaly	-pathy	neuropathy
-algia	myalgia	-phobia	photophobia

Some common suffixes

- Suffixes for Medical Procedures and Diagnostics

-tomy

thoracotomy

-ectomy

appendectomy

-stomy

colostomy

-graph, -graphy, -gram

electrocardiography (EKG)

-meter, -metry

spirometer, audiometry

-scope, -scopy

microscope, colonoscopy

-plasty

rhinoplasty

-centesis

pericardiocentesis

Some common suffixes

- Suffixes for Medical Specialties and Specialists

-logy	neurology
-logist	neurologist
-iatry	psychiatry
-ist	psychiatrist
-ics	pediatrics
-ician	pediatrician

Some common suffixes

- Suffixes for singular and plural nouns:

carcinoma – carcinomas, carcinomata

ganglion – ganglions, ganglia

larynx – larynges

biopsy – biopsies

vertebra – vertebrae

thorax – thoraces

testis – testes, ovum – ova

appendix – appendices

fungus – fungi

Characteristics of a Combining Form

- Foundation of a word
- _____
Contain the principal meaning of a word
- A word root and a combining vowel separated by a forward slash (cardi/o, hepat/o, tumor/i)
- More than one combining form can be placed one right after the other:
 - cardiology = cardi/o + -logy
 - cardiovascular = cardi/o + vascul/o + -ar
 - otorhinolaryngology = ot/o + rhin/o + laryng/o + -logy

Some combining forms

- **Colors**

chlor/o, chrom/o, cyan/o, erythr/o, leuk/o, melan/o, xanth/o

- **Body as a whole**

cephal/o, crani/o, cervic/o, thorac/o, abdomin/o, lumb/o,
pelv/i, viscer/o, dors/o, ventr/o, anter/o, poster/o, medi/o,
later/o, proxim/o, dist/o, dextr/o, sinistr/o, hist/o, cyt/o,
kary/o, nucle/o

Some combining forms

- **CNS:** cerebr/o, encephal/o, mening/o, neur/o, spin/o, myel/o
- **EENT:** ophthalm/o, ocul/o, ot/o, rhin/o, nas/o, or/o, gloss/o, lingu/o, laryng/o, pharyng/o
- **CVS:** cardi/o, vas/o, vascul/o, arteri/o, phleb/o, ven/o, lymph/o, lymphaden/o
- **Respi:** pulmon/o, pneum/o, trache/o, bronch/o, spir/o, ox/o

Some combining forms

- **GI:** gastr/o, enter/o, duoden/o, col/o, colon/o, proct/o, an/o, hepat/o, pancreat/o, chol/e, bil/i, cholecyst/o,
cholangi/o
- **KUB:** nephro/o, ren/o, ureter/o, cyst/o, urethr/o, ur/o
- **Repro:** o/o, oophor/o, salping/o, hyster/o, uter/o, cervic/o, vagin/o, gynec/o, sperm/o, orchi/o, orchid/o, prostat/o
- **Skin:** derm/o, dermat/o, lip/o, squam/o, pil/o, onych/o
- **Bone:** oste/o, chondr/o, arthr/o, my/o, muscul/o, ten/o

Longest medical words

- pneumonoultramicroscopicsilicovolcanoconiosis
- hepaticocholangiocholecystenterostomies
- esophagogastroduodenoscopy (EGD)
- oligoasthenoteratozoospermia

ชนิดของคำศัพท์แพทย์

- คำศัพท์ที่สร้างจากส่วนประกอบของคำในภาษากรีก หรือ ภาษาลละติน (Terms built from Greek or Latin word parts)
- คำศัพท์ที่ ไม่ได้สร้าง จากส่วนประกอบของคำในภาษากรีก หรือ ภาษาลละติน (Terms NOT built from Greek or Latin word parts)

Terms NOT built from Greek or Latin word parts

- **Eponym:** ชื่อบุคคล สถานที่ ตั้งขึ้นเพื่อเป็นเกียรติ, ระลึกถึง
- **Acronym, abbreviation:** คำย่อ, อักษรย่อ
- **General English:** ภาษาอังกฤษทั่วไปที่นำมาใช้ในความหมายเฉพาะทางการแพทย์, ชื่อเฉพาะทางการค้า
- **Other languages:** ภาษาต่างประเทศอื่น

Eponyms

- Adam's apple laryngeal prominence, ลูกกระเดือก
- Achilles tendon calcaneal tendon, เอ็นร้อยหวาย
- Babinski's sign, reflex การตรวจปฏิกิริยารีเฟล็กซ์บริเวณฝ่าเท้า
- Kernig's sign การตรวจ neck stiffness, เยื่อหุ้มสมองอักเสบ
- Down syndrome กลุ่มอาการดาวน์
- Parkinson's disease, parkinsonism โรคพาร์กินสัน
- Heimlich maneuver abdominal thrusts (วิธีช่วยเหลือน้ำอาหารติดคอ)
- Foley catheter สายสวนปัสสาวะ
- Echocardiograph, Echo เครื่องตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง

- **Remark:** การเขียน “'s”, ขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่, History of Medicine

Acronyms, Abbreviations

- AIDS = acquired immune deficiency syndrome
-

HIV = human immunodeficiency virus

- AML = acute myeloid/myelogenous leukemia
- CT = computed tomography
- CXR = chest x-ray
- ERCP = endoscopic retrograde cholangipancreatography
- PTCA = percutaneous transluminal coronary angioplasty

Acronyms, Abbreviations

- In a prescription:

Rx

- Vitamin B #30

1 tab. p.o. t.i.d p.c. & h.s.

Recipe

1 tabella per os, ter in die, post cibos et hora somni

[Take 1 tablet by mouth, three times a day after meals and at bedtime.]

Acronyms

- **Problems:** misunderstanding, misinterpretation, unofficial

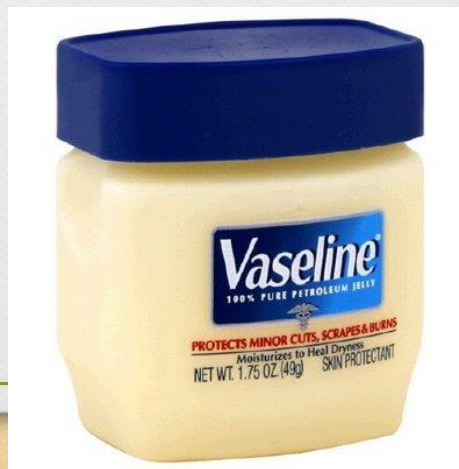
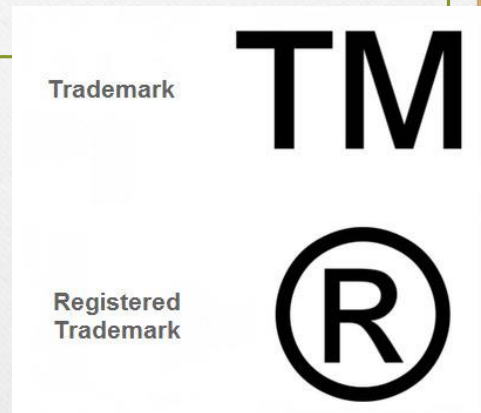
“The patient had CA three years ago.”

- a. cancer
- b. cardiac arrest
- c. car accident
- d. chronic alcoholism
- e. condyloma acuminatum

(<http://medical-dictionary.thefreedictionary.com/CA>)

General English

- fever, stress, shock, scan, screening, brand names, etc.
- complete blood count (CBC)
- posttraumatic stress disorder (PTSD)
- nuclear scanner, thyroid scan
- screening examination for cervical cancer (Pap smear)
- Aspirin[®], Tylenol[®], Adrenalin[®], Band-Aid[®], Vaseline[®], Glucostix[®]

Other languages

- Foreign languages (FR, DE, IT, JP, etc.)
- Remain exact the same word as in foreign languages
- Write a whole new word by using English alphabets
- Partly naturalized or anglicized
- Translation and coin a new comparable English word

Other Languages

- **cul-de-sac**

a saclike cavity, อวัยวะที่มีลักษณะเป็นกระเปาะ

มาจากภาษาฝรั่งเศส “cul-de-sac” (bottom of the bag)

- **itai-itai**

โรคอิไตอิไตจากพิษของแคดเมียม

มาจากภาษาญี่ปุ่น “イタイイタイ病 *itaiitaibyō*” แปลว่าเจ็บปวด

- **antibody (Ab)**

สารภูมิคุ้มกัน, หรือเรียกว่า immunoglobulin (Ig)

มาจากภาษาเยอรมัน “der Antikörper”

ชนิดของคำศัพท์แพทย์

- คำศัพท์ที่สร้างจากส่วนประกอบของคำในภาษากรีก หรือ ภาษาละติน
(Terms built from Greek or Latin word parts)***

Prefix – Suffix – Word root – Combining form

- คำศัพท์ที่ ไม่ได้สร้าง จากส่วนประกอบของคำในภาษากรีก หรือภาษาละติน
(Terms NOT built from Greek or Latin word parts)

Eponym – Acronym – General English – Other languages

ศัพท์แพทย์เบื้องต้น

สำหรับนักแปลและล่ามทางการแพทย์

- มีความรู้ความเข้าใจศัพท์ทางการแพทย์ภาษาอังกฤษ (เข้าใจแพทย์) และสามารถอธิบายเป็นภาษาปลายทางง่าย ๆ ได้ (เข้าใจผู้ป่วย)
- คำศัพท์แพทย์ภาษาอังกฤษ, คำศัพท์แพทย์ในภาษาอื่น, คำศัพท์ทั่วไป
- ทราบขั้นตอนการตรวจวินิจฉัยโรค และให้การรักษาของแพทย์ไทย
- ทราบความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมในการตรวจรักษาโรค การพบแพทย์ในโรงพยาบาลไทย และโรงพยาบาลต่างประเทศ

ตัวอย่าง

- แพทย์แจ้งว่าจะต้องทำการรักษาผู้ป่วยด้วยวิธี “TAH-BSO”

ตัวอย่าง

- แพทย์แจ้งว่าจะต้องทำการรักษาผู้ป่วยด้วยวิธี “TAH-BSO”
- เป็น acronym ย่อมาจาก Total abdominal hysterectomy and bilateral salpingo-oophorectomy
- แยก word parts และรวมความหมายของกลุ่มคำ ได้แก่ abdomin/o, hyster/o, -ectomy, bi-, later/o, salping/o, oophor/o, -ectomy
- “การผ่าตัดมดลูกออกทั้งหมดผ่านทางหน้าท้อง และผ่าตัดปีกมดลูกรวมทั้งตัดรังไข่
ออกทั้งสองข้าง” แปลและสื่อความหมายนี้ ให้เป็นภาษาปลายทางที่ผู้ป่วยเข้าใจ
- มดลูก = uterus, womb / ปีกมดลูก = uterine tube, oviduct, Fallopian tube
รังไข่ = ovary / หน้าท้อง, ท้องน้อย = belly, tummy, abdomen, pelvis

ศัพท์แพทย์เบื้องต้น

สำหรับนักแปลและล่ามทางการแพทย์

- มีความรู้ความเข้าใจศัพท์ทางการแพทย์ภาษาอังกฤษ (เข้าใจแพทย์) และสามารถอธิบายเป็นภาษาปลายทางง่าย ๆ ได้ (เข้าใจผู้ป่วย)
- คำศัพท์แพทย์ภาษาอังกฤษ, คำศัพท์แพทย์ในภาษาอื่น, คำศัพท์ทั่วไป
- ทราบขั้นตอนการตรวจวินิจฉัยโรค และให้การรักษาของแพทย์ไทย
- ทราบความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมในการตรวจรักษาโรค การพบแพทย์ในโรงพยาบาลไทย และโรงพยาบาลต่างประเทศ

ศัพท์แพทย์เบื้องต้น สำหรับนักแปลและล่ามการแพทย์

- คำศัพท์แพทย์ภาษาอังกฤษ, คำศัพท์แพทย์ในภาษาอื่น, คำศัพท์ทั่วไป

Medical terms

Lay terms

nephrolithiasis

renal calculi

kidney stones

die Nephrolithiasis

das Nierensteinleiden

Nierensteine

la néphrolithiase

les calculs rénaux

pierres aux reins

la nefrolitiasis

los cálculos renales

piedras en los riñones

la nefrolitiasi

i calcoli renali

pietre ai reni

ศัพท์แพทย์เบื้องต้น

สำหรับนักแปลและล่ามการแพทย์

- มีความรู้ความเข้าใจศัพท์ทางการแพทย์ภาษาอังกฤษ (เข้าใจแพทย์) และสามารถอธิบายเป็นภาษาปลายทางง่าย ๆ ได้ (ผู้ป่วยเข้าใจ)
- คำศัพท์แพทย์ภาษาอังกฤษ, คำศัพท์แพทย์ในภาษาอื่น, คำศัพท์ทั่วไป
- **ทราบขั้นตอนการตรวจวินิจฉัย และให้การรักษาของแพทย์ไทย**
- ทราบความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมในการตรวจรักษาโรค การพบแพทย์ในโรงพยาบาลไทย และโรงพยาบาลต่างประเทศ

ขั้นตอนการตรวจวินิจฉัย และให้การรักษา

- การซักประวัติ (History taking)

- การตรวจร่างกาย (Physical examination)
- การตรวจทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory investigation)
- การแจ้งผลการวินิจฉัยโรค, การแจ้งข่าวร้าย (Breaking bad news)
- การรักษาและให้คำแนะนำ (Treatment and advice)
- การส่งต่อผู้ป่วย และนัดตรวจติดตามผลการรักษา (Refer and follow up)

การซักประวัติ (History taking)

- ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ป่วย (General information)
- อาการสำคัญที่ทำให้ผู้ป่วยมาโรงพยาบาล (Chief complaint, CC)
- อาการเจ็บป่วยปัจจุบัน (Present illness, PI)
- การเจ็บป่วยในอดีต (Past medical history, PH)
- การเจ็บป่วยในครอบครัว (Family history, FH)
- ประวัติทางด้านสังคม (Social history, SH)
- ประวัติส่วนบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (เช่น สูตินรีเวชวิทยา, การเดินทาง, การสัมผัสโรค)
- โรคและการเจ็บป่วยตามระบบของร่างกาย (Review of systems)

การซักประวัติ (History taking)

- หมวดคำศัพท์แพทย์ในขั้นตอนนี้
- **อาการ** (symptoms): pain (characteristic, intensity, frequency, duration), fever, cough, shortness of breath (dyspnea, tachypnea), runny nose (rhinorrhea), loss of the sense of smell (anosmia), taste (ageusia), hematemesis, hematuria, bloody stool, diarrhea, etc. ****ศัพท์ของผู้ป่วย**
- **ชื่อโรค-ภาวะผิดปกติ** (diseases, disorders, abnormal conditions): DM, HT, dyslipidemia, hypercholesterolemia, anemia, hemophilia, etc.
- เหตุการณ์ในปัจจุบัน: กำลังมีอาการอยู่, เกิดในช่วงเวลาปัจจุบัน, เกิดเป็นประจำ
- เหตุการณ์ในอดีต: เกิดแล้ว-จบแล้วในอดีต, เกิดแล้ว-ยังดำเนินมาจนถึงปัจจุบัน

การตรวจร่างกาย (Physical examination)

- หมวดยาค้าพัทแพทยในชั้นตอนนั้
- **อาการแสดง** (signs): vital's signs (T, HR, RR, BP), abnormal signs ต่าง ๆ
- การขออนุญาต, ประโยคคำสั่ง, ขอร้อง เพื่อให้ผู้ป่วยปฏิบัติตาม
- **Parts of the body**: HEENT, Chest, Abdomen, Arms and Legs, others
- **Medical tools**: stethoscope, sphygmomanometer, tongue depressor, ophthalmoscope, otoscope, reflex hammer, medical gown, etc.
- **PE techniques**: inspection, auscultation, palpation, percussion

การตรวจทางห้องปฏิบัติการ (Lab investigation)

- หมวดคำศัพท์แพทย์ในขั้นตอนนี้
- **ชื่อวิธีการ เครื่องมือ** (อธิบายเหตุผล ความจำเป็น และขั้นตอนในการตรวจ) เช่น
การตรวจเลือด ตรวจทางรังสีวิทยา ตรวจสารคัดหลั่ง ตรวจด้วยเครื่องมือพิเศษ
 - phlebotomy, venipuncture, CBC (complete blood count)
 - CXR (Chest X-ray), ultrasonography upper abdomen, CT, MRI
 - urine analysis (UA), abdominocentesis, thoracocentesis, spinal tap (lumbar puncture, LP), sputum exam, Pap smear, etc.
 - esophagogastroduodenoscopy (-scope), colonoscopy, arthroscopy, electrocardiography (-graph, -gram), cardiac echo, etc.

การแจ้งข่าวร้าย (Breaking bad news)

- หมวดคำศัพท์แพทย์ในขั้นตอนนี้
- **ชื่อโรค** (อธิบายสาเหตุ, กลไกการเกิดโรค, ข้อมูลต่าง ๆ ที่ตรวจพบ): COVID-19, hepatocellular carcinoma, colorectal adenocarcinoma, CA cervix, etc.
- ความมั่นใจในผลการวินิจฉัยโรค (perhaps, maybe, possible, probable, sure, definitely, definitely not)
- การพยากรณ์โรค (prognosis), ทางเลือกและการวางแผนการรักษา (Tx choices)
- เทคนิคในการแจ้งข่าวร้าย (e.g. SPIKES protocol)

Setting – Perception – Invitation – Knowledge – Emotion – Strategy

การรักษาและให้คำแนะนำ (Treatment & Advice)

- หมวดยุทธศาสตร์แพทย์ในขั้นตอนนี้
- **ชื่อวิธีการรักษา** กระบวนการขั้นตอนการรักษา การคาดการณ์ผลการรักษา
 - medical and surgical procedures: appendectomy, colostomy, CPR, TAH-BSO
 - medical treatment, medications: analgesic, antihypertensive, antibiotic
 - suffix -therapy: radiotherapy, physical therapy and rehabilitation, chemotherapy, immunotherapy, psychotherapy, aromatherapy, hydrotherapy
 - oral tablet, intravenous, intramuscular, intradermal, topical cream, eye drops
- คำแนะนำในการปฏิบัติตัว ก่อน ระหว่าง และภายหลังจากให้การรักษา เพื่อให้ผู้ป่วยเข้าใจ ยินยอม และปฏิบัติตาม

ขั้นตอนการตรวจวินิจฉัย และให้การรักษา

- การซักประวัติ (History taking)
- การตรวจร่างกาย (Physical examination)
- การตรวจทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory investigation)
- การแจ้งผลการวินิจฉัยโรค, การแจ้งข่าวร้าย (Breaking bad news)
- การรักษาและให้คำแนะนำ (Treatment and advice)
- การส่งต่อผู้ป่วย และนัดตรวจติดตามผลการรักษา (Refer and follow up)
(การอธิบาย, การนัดหมาย, การอวยพรและกล่าวลา, การเขียนจดหมายส่งตัว)

ศัพท์แพทย์เบื้องต้น

สำหรับนักแปลและล่ามการแพทย์

- มีความรู้ความเข้าใจศัพท์ทางการแพทย์ภาษาอังกฤษ (เข้าใจแพทย์) และสามารถอธิบายเป็นภาษาปลายทางง่าย ๆ ได้ (ผู้ป่วยเข้าใจ)
- คำศัพท์แพทย์ภาษาอังกฤษ, คำศัพท์แพทย์ในภาษาอื่น, คำศัพท์ทั่วไป
- ทราบขั้นตอนการตรวจวินิจฉัย และให้การรักษาของแพทย์ไทย
- ทราบความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมในการตรวจรักษาโรค การพบแพทย์ในโรงพยาบาลไทย และโรงพยาบาลต่างประเทศ เมื่ออธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจ จะช่วยให้ความร่วมมือในการรักษามากยิ่งขึ้น

Thank you for your attention!

